

Előfizetési árak:
 Hónapra . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 30 — —
 Negyedévre . . . 15 — —
 Egy hónapra . . . 50 — —
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádasy-féle ház)
 Mivel az előfizetések és a lap
 elküldésére vonatkozó felszólalások
 intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
 Mivel a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (16-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (16-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Vidéki muzeumok.

Az Egyetértés-ből vesszük ki e cikket, mely amellet, hogy országos érdekű, a mi helyi kulturális érdekeinkre nézve is tartalmaz megszívlelendő tanácsokat s irányt ad a régóta vajdudó pécs-baranyai muzeum létesítésére vonatkozólag.

*

A fölvidéki közművelődési egyesület igazgató választmánya igen életre való kezdeményezést tett vidéki muzeumok létesítése tárgyában. Indítványt terjeszt az egyesület legközelebbi nagygyűlése elé, s abban azt javasolja, hogy a vidéki muzeumok létesítése iránt országos mozgalom indíttassék olyképp, hogy minden kultúregylet, s minden megyei és városi törvényhatóság szólíttassék föl a vidéki muzeumok eszméjének megvalósítására.

Nem lehet kétségünk az iránt, hogy a fölvidéki kultúregylet közgyűlése az indítványt elfogadja, mert a vidéki muzeumok létesítése nemcsak jelentőségteljes lépés lenne a nemzeti kulturmisszió terén, de a muzeumok állandóan üdvös tényezői maradhatnának a közművelődésnek.

Természetesen nem afféle kicsinyes gyűjteményeket értünk s a kezdeményező kultúregylet se olyanokra gondol, a minők több magyar vidéki városban amateur régészek privát kedvteléséből létesültek s a melyekben szép sorrendben ott láthatók az ismeretes kőbalták, bronzkorbeltörédek, római pénzek s mindenféle rendű és rangú cserepek, a miknek kiváló történelmi becsét nagyképekű tudományos ké-

szültséggel magyarázgatják a szenvedélyes buvár urak. Az efféle muzeumoknak szerfölött kevés gyakorlati jelentősége van s legfőlegb arra lehetnének alkalmasak, hogy a létesítendő igazi muzeumoknak egy-egy osztályát képezzék, mint a mely az illető vidék történelméhez némely fölvilágosító adatot nyújt. A vidéki muzeumoknak szélesebb keretben, megállapított rendszer szerint kellene létesülnök. Képet kellene adniok az illető vidék gazdasági és kultur-történetéről, hogy a gyűjteményekben ne csak bizar eszmék, hanem a gyakorlati hasznos gondolatok is érvényesüljenek. Föl kellene tüntetniok bizonyos korszakok szerint az illető vidék mezőgazdaságának, iparának, kulturájának fejlődését egész napjainkig úgy, hogy e gyűjtemények az illető vidék történetének mintegy látható menetét tárják a néző elé, a ki azután egész közvetlenséggel merithetne okulást a történelem tanításaiból. A gyűjtemények rendezésénél teljes tárgyilagossággal és szabadelvűséggel kellene eljárniok azoknak, kik az ügy élére állanak. Arra kellene törekedniök, hogy lehető hűséggel állítsák össze a rendelkezésükre álló anyagból a történetet s a napi áramlatok hatásától mentes, igazi történetirői elfogulatlansággal végezzék kötelességüket és se politikai, se faji, se nemzetiségi, se vallási szempontok által ne vezettessenek, mikor muzeumot csinálnak.

Közművelődés szempontjából szinte fölösleges a vidéki muzeumok létesítésének jelentőségét hosszasan fejtegetni. A művelt külföld nagyobb vidéki városaiban már régóta vannak ily intézetek, s a

bennök összehalmozott gyűjtemények nagy történelmi becsét méltányolják a tudósok, gyakorlati hasznukat pedig igazolja az élet.

Nálunk ezen a téren merev centralizáció uralkodik. Igaz, hogy főképp ennek köszönhetjük a nemzeti muzeumnak világhírű gazdagságát, de az is igaz, hogy egymagában a nemzeti muzeum nem elégséges az ismereteknek és történelmi tanulságoknak széles körben való terjesztésére. A nemzeti muzeum csak a fővárosi érdeklődők számára nyújt alkalmat beható vizsgálódásra, míg a vidéki embernek meg kell elégednie azzal, ha végigjut az épp nyitva levő osztályokon, s a gyűjteményeket csak a fölületes kíváncsiság kielégítésére nézi meg, akár egy panorámának körben futó képeit.

Az egységes magyar kulturának terjesztése érdekében kívánatos, hogy a műveltség eszközei decentralizáltassanak, s az intézmények minden vidék számára megközelíthetők legyenek. Decentralizálni kell tehát a muzeumi intézményt is. Lehetséges ez a nélkül, hogy nemzeti muzeunk, melyre méltán büszkék lehetünk, a legcsekélyebb kárt szenvedné; mert semmi se könnyebb, mint megvonni azokat a határvonalakat, melyek közt a vidéki muzeumok a nemzeti muzeum, mint országos intézet érdekeinek minden sérelme nélkül berendezhetők.

Nagy nehézségek alig merülhetnek föl. Minden nagyobb vidéki városban vannak tudományosan képzett férfiak, a kik szívesen meghozzák a nemzeti kultúra szá-

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

A zöld szegfű.

Egyedül itt van még némi élet, úgy este felé, a korzón. Az augusztusi hőség, mely még éjjel is ránehezedik mellünkre, elkerget a városból mindenkit. Csak úgy lézengünk itt a nagyváros izzó kövei között, még az aszfalt, ez a szőke kemény aszfalt is olvadni kezd, az is perzseli lábainkat, puhává lesz s lombán tűri megformás, sima hátán a nyomokat, mintha aczél idegei és szilárd izomrostjai meglazultak volna.

Ilyenkor kijövök ide a Dunapartra, megbámulom a Gellérthegyet, a reáefekvő falusias, szürke budai házakat, megbámulom a Duna zavaros hullámain, a karsu, vékony propellereket, azután, ha beleuntam, leülök a Hungaria kávéház elé, s fagyaltot hozatok. Az elektromos lámpa fehér fénye mellett gyönyörködöm a virágos, tarkarubás korzóban. Jönnek-mennek az emberek, bár kissé alétlan és lehangoltan, de azért a késő éjjeli órákig folyton hullámszik a tömeg.

Itt-ott ismerős arcokat is látok.

... Molnár Mariska is itt subant el éppen, bal karjával a papába kapaszkodva, jobbja pedig elegáns diszkrétzióval emeli divatos uszályát.

Ugy látszik, nem vettek észre.

Mikor evvel a magas, karsu szőke leánnyal találkozom, mindig eszembe jut az a különös eset, mely velem a múlt farsangon történt s mindig olyan valamit érzek, mit hálának szeretnék nevezni, ha nem találnám ezt a kifejezést nagyon is naivnak.

Tavaly az egész évet falun töltöttem s csak az nap jöttem föl a fővárosba, melyen a jurista bált tartották. Meg akartam lepni barátaimat s elhatároztam, hogy fölnezek a redoutba: frakkomat kivasalattam s egy haragosvörös szegfűt tűztem a gomblyukba.

Mikor beléptem a tágas, kényelmes lépcsőházba, örültem egész a gyermekességig; örültem a tánczó nymphákat ábrázoló freskóknak is, a lehaliatszó cigánymuzsikának is, meg jóbarátainak is, kiket oly hosszú időn keresztül nem láttam. Ödön éppen vezetett föl valakit, Gengő Józsi a tanácsosékat fogadta, Huszár Pista meg a klakkjával bibelődött.

Örömben oda sietem hozzájuk, de ők alig vettek észre: az egyik mormolt valamit fo-

gai között, a másik félre nézett; a harmadik csak alig észrevehető mozdulattal reagált köszöntésemre.

Nagyon meglepett. — Azután azt gondoltam, hátha valami nagy dolgon török ezek a jó fiúk a fejüket. Fölmentem. De ott is olyan furcsa szemekkel néztek rám, kerültek, mintha félnének tőlem.

Döri Mukit kértem, hogy mutasson be nővérenek, ki akkor élvezte az első bál kábitó gyönyöreit. Muki közönyösen fordult el tőlem és vállat vont. A lányok, mikor összecsaptam előtük bokámat és tánczra kértem, azt mondták, hogy fáradtak, s a másik pillanatban már a nagy terem túlsó végén másokkal keringöztek. Csak abban az eleven Molnár Mariskában volt annyi merészség, hogy fordult velem vagy kettőt; s ekkor is, a kik nem tánczoltak, kört képeztek körülünk s úgy bámultak.

Kétségbeesve hagytam el azt a szemképrázató fényes Sodomát, azt a lázasan ész nélkül koválygó-kavargó chaost, iszonyuan örültek nek és ostobáknak tartottam az embereket, kik képesek egész éjjelen keresztül keringeni, szédülni egy bolond Strausswalczer szentimentális ütemei mellett. Másnap meglátogattak barátaim,

mára azt az áldozatot, hogy tudásuknak és szabad idejének egy részét rászenteljék az üdvös kezdeményezésre. És minden megyének, minden nagyobb városnak területén találkozik elegendő anyag arra, hogy abból megalkossák a múzeumnak magvát. Bizton számítani lehet az oly magánosok áldozatkészségére is, kiknek már vannak értékes, történeti becsű dolgaik, sőt bizonyára sokan lesznek ezek közt, kik ereklyéiket már azért is szívesen a múzeum rendelkezésére bocsátják, mert jól tudják, hogy az kegyelettel megőrzi azoktól az eshetőségektől, miknek privát kezében a practium affectionissal bíró dolgok ki vannak téve. Csak módot kell keresni arra, hogy a magánosok lelkesedése is fölbresztessék a közérdekű ügy sikere iránt. Az itt-ott már meglévő régiséggyűjtemények is fölhasználhatók a szélesebb keretben létesítendő múzeumok alapjául. És a törvényhatóságok székhelyein, meg a nagyobb városokban a múzeum helyisége se okozhat a kezdeményezőknek nagyobb gondokat, mert valamely középületben könnyű szerrel helyet adhatnak a kezdetben amúgy se nagy arányú gyűjtemények számára.

A megyei és városi törvényhatóságoktól elvárható; hogy a Felvidéki közművelődési egyesület üdvös kezdeményezését szívesen veszik, s mindenképen hozzájárulnak a vidéki múzeumok eszméjének megvalósításához. A különböző kultúregyletek pedig annyival inkább buzgólkodhatnak az ügy érdekében, mert a vidéki múzeumok a kulturmisszióknak megannyi üdvös tényezőjéül fognak szolgálni. A vidéki városok fogyatékos társadalmi életét is föl lehet lendíteni az által, ha a múzeumok anyago adnak kulturális mozgalmakra, minők a nyilvános népszerű előadások és fölolvadások. De a nemzeti szellem és hazafiasérzület ébrentartására, meg fokozására is alkalmasak lesznek az oly intézmények, melyek régmúlt idők dicsőségének, küzdelmeinek, keserveinek és örömeinek emlékeit tárják az élő nemzedék elé.

Őszintén óhajtjuk, hogy a Felvidéki kultúregylet kezdeményezésének ország-szerre sikere legyen!

A papság és a magyarosítás.

Károlyi István gróf Nagy-Károlyban egy ebéden, ahol a papság közül valaki őt fölköszöntötte, a világi papságra kemény szavakat zúdított, amért nem teljesíti hazafias kötelességét a magyarosítás körül s ebben is inkább csak pap, de nem magyar hazafi. A beszéd természetesen — s ez félre nem magyarázandó — csak a Károlyi urodalom területén működő papságra vonatkozott; de mert vannak benne általános érdektű vonatkozások, melyek épp úgy illenek a mi viszonyainkra is, a beszédből im közöljük a következő kis részt:

„Az előttem szóló t. házfőnök úr megemlékezett a piarista rendről és ecsetelte ennek hazafiai érdemeit, éppúgy a nevelés, mint a magyarosítás terén. Én miudig kimondom, amit gondolok, őszintén és habozás nélkül — valahányszor indokoltnak tartom, hogy így cselekedjem. Bevallom tehát jelen pillanatban is, hogy szívesen emelném poharamat az itt szép számmal képviselt világi papságért, — de nem tehetem! Nem pedig azért, mert az utóbbi félév alatt bejárva az erdődi uradalmat, melynek vezetését bold. Alajos unokatestverem özvegyétől vettem át, azt a szomorú tapasztalást szereztem, hogy ott a világi papság nem teljesíti hazafiai kötelességét. Szégyennel legyen mondva, nem egy, de számtalan faluban németül prédikálnak, magyarul egy esztendőben csak négyszer! Az odavaló papság a fölszólítások, sőt a falubeli sváb lakók saját kérése daczára sem akarja e szokását megváltoztatni. Így Erdődön, melyre nekem is büszkének kellene lennem, mert a predikátumunkban is szerepel, azon a helyen, hol Petőfi Sándor legremekesebb verseit írta, csakis négyszer prédikálnak egy évben magyarul! Van e vidéken plébános, a ki született magyar és a ki — mikor fölszólították, hogy magyarul prédikáljon, — azt felelte: „Én nem azért vagyok itt, hogy magyarosítsak, hanem hogy a vallást hirdessem.“

Egy másik világi pap, Nagy Majthényban, mikor egy legény menyasszonyával hozzá ment és magyarul jelentette be neki, hogy össze akarunk kelni, azt kérte tőle, hogy vajjon nem tud-e németül? És mikor a legény azt felelte, hogy tud: a pap összeszidta, hogy mért kotyog hát neki magyarul?

Mondom, ilyen papságért nem üríthetem poharamat. De ünnepélyesen fölszólítom önöket, az itt jelenlevőket, hogy hassanak oda jó szóval, presszióval, ha kell erőszakkal, hogy ez ezudarus meg-szűnjék. Mert ez nem az állam hibája, nem a kormányé, de a papságé; ezen változtatni a papság, a püspök köteles; ezt a tisztesség, a honpolgári kötelesség érzete kell, hogy nekik parancsolja.

Nemzetiségi politikáról beszélünk. Hát van e jogunk bírálni a kormány nemzeti politikáját

égissze alatt végig járja a bálitermeket azért, hogy a farsang utolsó estéjén hegyes orru lakkcipők tapossák össze s a következő szezónban más szintű szegfű legyen divatos, például a kék. Mert egyik sem természetes, de a mi raffinált izléstünk előtt csak ilyen lehet szalonképes.

... Majd mikor Madách phalansterje nem a szinpadé lesz többé, egy hosszú vászonkabátos, kuszált szakálu tudós, ki ethnografus is lesz, a zöld szegfű biográfiáját körülbelül így fogja megírni:

— Volt egyszer egy ember — a történelmi adatokból nem állapíthatjuk meg minden kétséget kizárólag, hogy mikor élt — a ki botanikus léttére ismert oly kémiai hatásokat, melyek a növények fehér vagy vörös színét zöldre festik. Erről aztán írt egy vaskos kötetet. Egy kertész pedig, ki a sajtot is szerette, a sajtos papíron — ily czélt szolgáltak még akkor a könyvek — elolvasta és a zöld szegfűt mesterségesen előállította. Ez már a XIX. század végén történt, mikor azonban még az emberiség gyermekkorát élte s a bolondságok főhelye valami Páris nevű város volt, melyet e kor naiv hitében nagyon szépek talált. Ekkor még szerettek játszani is s volt különösen egy kedvenc

akkor, mikor mi magunk eljársuk a már meglévő? A magyar nyelv után vágyódó sváboknak nem adjuk meg kérelmükre sem a magyar predikációt, a pap kiszidja a magyarul beszélő hiveket — uraim! ez gyalázat!

Vállvetve iparkodjunk terjeszteni a magyar szót, egyesíteni hazafiai érzésben az ország minden egyes lakóját — és csakis akkor élhet e nemzet ama reménynek, hogy egy napou teljesülni fog Arany János „A békekongresszus“ című versének eme passzusa:

„És lenne béke oly örök,
Mint Isten szellemében,
Megkezdve itt — állandóul
Folytatva majd az égben!“

HIREK.

— (Kevés az iskola.) Évről évre a botrányig fokozódik a középiskolák elégtelensége. Évről évre hosszú cikkekben mutatgatunk rá e hiányra s hivatgatjuk a város tanácsát, hogy ezen a bajon segítsen. S e sok parlírozásnak az lett az eredménye, hogy az idén még mindig nincs iskola, ahova a szülők beadják gyermekeiket s hogy az idén már nyílt zúgolódással, lázongó fölháborodással hagyja el a várost nemcsak a vidéki szülők egész serege, kik már nem tudtak helyet szorítani gyermekeik számára valamelyik középiskolában, hanem még a helybeli szülők nagy száma is, kik hamarosan fölpackolják gyermekeiket, hogy azokat valahol idegenben bedugják akármiféle intézetbe, csak hogy el ne veszítsenek egy évet s a gyerek ne legyen kénytelen egy évig tetlenül pihengetni az esztét, melyből ez idő alatt az is kirepülhet, ami benne van. A főgimnázium alsó osztályaiból — mert csak ezek ennyire frekventáltak — mindenek előtt kimaradt egy csomó pécsi fiú, másodsorban kiszorult a vidéki sereg, s végül még csak közel se férközhetett egyetlen egy izraelita fiú se, akár pécsi volt, akár vidéki. A főrealiskolában a párhuzamos osztályok sem elégségesek a gimnáziumból kiszorultak befogadására, s onnét is százával fordulnak vissza a szülők, kiknek iszonyú gondot okoz az, hogy mit tevék legyenek a gyermekükkel? A főrealiskolában azt mondták nagy nyersen a szülőknek: „Adják inasnak!“ No hát akárki is mondta ezt, hát ez az egy mondas lerontotta mind azt a tudós nimbuszt, amit a diploma a feje köré vont. Mert kérjük szeretettel, honnét szedik ma az inasokat: az utcáról-e vagy az iskolából? Ha iparos, ha kereskedő akar lenni, s a mai, sőt majd a még nehezebb jövő viszonyok közt megélni akar, nem kell neki iskola? Avagy iskolának nevezik az elemi osztályokat, ahonnét kikerülve mit sem tud még a gyerek olyat, ami az életre szükséges? Hat talán akadémiának nézik a tanár urak a gimnázium és realiskola első osztályait, hogy aki oda beiratkozik, abból okvetlenül tudós lesz? A fönt megörökített

hogy örömeiket fejezzék ki visszatérésem fölött s bocsánatot kértek, hogy nem egészen korrektül viselkedtek velem szemben. De — amint mondtak — nagyon el voltak foglalva. — Én nem hittem nekik.

Közömbös dolgokról beszélgettünk. Kezdtük a politikán és az irodalmon, szóba jött a divat is. Mikor a divatos virágokról volt szó, a szeles Muki, ki büszke arra, hogy őt e téren szakembernek tartják, hevesen vágott közbe:

— Bizony ma jó neveléstű fiatalember zöld szegfűvel megy a bálba.

Aztán hirtelen torkán akadt a szó, elpirult, barátaim pedig izgatottan fészkelődtek, épp úgy, mint akik rosszul érzik magukat.

Előttem pedig kezdett világosság derengeni; azonnal megfejtettem, hogy miért estek annyira kétségbe, mikor a redout lépcsőházában megpillantottak, miért bámultak meg engem annyira, mikor én Molnár Mariskával keringöztem. Emlekeztem mindjárt, hogy mindenki zöld szegfűt viselt s az én haragosvörös szegfűm, ez a parvenü virág szerzett annyi bajt.

Zöld szegfű! Milyen különös! Fölkapta a mai mesterkelt, bizarr izlés, létjogot adott neki s a divatnak, ennek a hatalmas kényurnak az

multság, melyet táncznak neveztek. Ezt úgy játszották, hogy egy férfi egy nővel összefogóva ugrált a fényesre csiszolt padlón. Ilyenkor a férfiak zöld szegfűt viseltek a gomblyukban.

Oh mily balgák, mennyire együgyűek!

Pedig az öreg úr is olyan lesz, mint a zöld szegfű, vagy mint ma is sokan, tudniillik nem természetes.

Az emberek egyáltalán nagyon is hasonlítanak a szegfűhöz.

Vannak olyanok is, kik a fehér szegfűhöz hasonlítanak, vannak olyanok is, kik a piroséhoz, de sokan, nagyon sokan ütöttek arra a félig csinált virágra, a zöld szegfűre, mely színét valamelyik élelmes párisi kertésznek köszöni.

Mert mi különbség is van az egyik szegfű meg a másik között?

Hát az, hogy a fehér szegfű az összetett fehér színből semmit sem abszorbeál, hanem az egészet visszaveri, míg a piros szegfű mindegyik színt abszorbeálja, csak a piros színt veri vissza.

Azokat, kik a fehér szegfűhöz hasonlítanak, naiv embereknek vagy másképp ostobáknak nevezik. Ezek szörnyen éhhetetlenek és sokat szeretnek arról beszélni, hogy milyen nehéz az élet; nem értik, mi az a cifra szegénység; nem ked-

nagy mondás mutatja, hogy még egyetemet végzettkből sem lesz okvetlenül tudós. Iparos, kereskedő lesz biz abból a sok gimnázistából, realistából, hanem csak néhány osztály elvégzése után. Hát ezeknek, az ilyen előkészítő iskolára szorultaknak kell még egy középiskolát létesíteni, polgári fiúiskolát, amit mi már évek óta sürgettünk s amit a város nagypipáju képviselő-testülete évek óta mellőz.

— **(Lukács kereskedelmi miniszter Pécssett.)** A legszigorubb inkognitóban jött le Bécsre Lukács Béla, a kereskedelmi miniszter, pénteken kora reggel. De hát lehet is egy miniszternek ma már inkognitó utaznia. A saját külön vonatával csütörtökön este 10 óra 35 perczkor indult el Budapestről s reggel 5 órakor ért be a pécsi pályaudvarba, ahol kiszállt s hosszabb ideig értekezett Schibinger Ferencz állomásfőnökkel. A miniszter kíséretében voltak Parvics főfőlügyelő, Marx budapesti üzletvezető, Skalka zágrábi üzletvezető s még több miniszteri tisztviselő, mintegy 15-en. A miniszter — hallomás szerint — a hadgyakorlatok alkalmára tett előkészületeket tekintette meg, aztán egy órai itt tartózkodás után ismét tovább rogtott Eszék felé, ahol átkelve a Dunán, a szabadkai vonalon ment vissza Budapestre.

— **(A főispán)** a belügyminisztériumtól kapott távirati meghívás folytán Budapestre utazott. E fölutaszhoz különféle kombinációkat fűznek s kapcsolatba hozták azzal az alaptalan hírrel is, hogy a főispánt a pécsi hadgyakorlatok elhalasztása ügyében hívták a fővárosba. A főispán fölutaszása azonban semmi összefüggésben nincs a hadgyakorlatokkal, amelyek meg nem tartásáról szállongó hírek csupán helyi kombinációk a lemergi és szeniczei gyakorlatok megszüntetése következtében. Annyi igaz, hogy a kolerajárvány ellen a belügyminisztérium által teendő intézkedések tárgyában hívták föl a főispánt, azonban az összes főispánokkal együtt, akikkel a minisztérium által alakított országos központi járványbizottság kíván érintkezése lépni, hogy az egyes vidékek igényei tekintetében magát informáltassa és ehez képest véleményét adhasson a teendő intézkedésekre nézve. A minisztérium egyben a vidékeken is fog törvényhatóságokként járványbizottságokat szervezni.

— **(Az 52. gy.-ezred elhelyezéséről)** szóló hírünket, minden fontoskodó dementi mellett is, föntartottuk annak idején. Ujabbán arról értesülünk, hogy az ezred elhelyezésének kérdése bevégzett dolog; s az elhelyezés úgy fog történni, hogy az 52. gy. ezred hadkiegészítő parancsnoksága és az ezred egy zászlóalja itt marad Pécssett, míg az ezredparancsnokság

vencei a szép asszonyoknak, kik előtt csak a mindig roskor megszólaló infant teribile számba mennek.

Másképp vagyunk már a piros szegfű képviselőivel, kiknek legtöbbré becsült sportjuk a veszekedés. Ha nem lármáznak, legörömostebb ülnek egy-egy külvárosi kávéházban, hol malom alatti politikát csinálnak és kabát nélkül, fölgűrött ingujjal billiárdoznak s órákig képesek a verklubben meg a harmonikában gyönyörködni. Rendesen sötétvörös nyakkendőt viselnek.

De a ki ott jön, az a monoklis úr, ki zsák-szabású kabátot s bő, vasalt nadrágot hord, a zöld szegfűre emlékeztet s az igazi századvégi emberekhez tartozik.

Ezek mindig ott antichambiroznak a miniszterek előszobájában és divatos mozdulattal lebegtetik meg keskeny karimájú kalapjukat az Andrá-sy-uton ismerőseik előtt. A lóversenyeket 5 trtos tribünről nézik, a színházban mindig a parterren vannak, de nem tartják chiknek az előadásra figyelni; az alatt átintegetnek a páholyokba s erősen látcsöveznek.

Sohasem hiányoznak a tanácsosok estélyeiről, a legfrissebb szalonpletykákat ők találják föl, persze elegánsan és csinosan szervirozva.

(a törzs) és 3 zászlóalj elmegy fölünk. Helyébe jön a kaposvári 44. gyalogezred 3 zászlóalja valószínűleg a törzsszel együtt.

— **(Tábor a budai külvárosi vásártéren.)** A Pécsre jövő 32. gy. ezred négy zászlóaljának a budai külvárosi vásártéren lesz a tábora, katonai tábori sátrak alatt. A vásártéret e végett teljesen planirozta a mérnökség, a gödröket friss homokkal föltöltette, úgy, hogy most a vásártér közegészségügyi szempontból is előnyösen rendezve van. Eltűntek azok a szemétkupaczkok, pocsolvas lyukak, melyek eddig nem valami nagy hasznára váltak a város egészségének. Az imigyen renovált téren 110 katonai sátrat állítanak föl, tábori konyhákat építenek, szóval teljesen úgy alakítják és rendezik a tereget, mint a rendes katonai tábort. A katonai irodákat a közel levő Frigyes kaszárnya alkalmas és már lakható helyiségeiben helyezik el, míg a tiszték a városban, magánházakban kapnak szállást. A vásártér elfoglalása miatt a rendőrkapitányság úgy intézkedett, hogy szeptember 21-ig a budai külvárosi legelőre hajtandó lábasjóságot a sörház, felső-malom- és alsó-malom-utcákon át kell ki- és behajtani; a sertéslegeltetést pedig, melynek a helye eddig éppen a vásártéren volt, a fönt jelzett időig teljesen beszüntette.

— **(A kereskedő-ifjak átalakuló egylete),** megtartotta rendkívüli közgyűlését, melyen az egyletnek mint betegsegélyző és önképző egyletnek fölhasználását és betegsegélyző pénztárra leendő átalakulását kimondották s az új alapszabályokat elfogadva jóváhagyás végett a belügyminiszterhez fölterjesztették.

— **(Bokodyék szintársulata Pécssett)** a Somogyi-féle arénában 20 előadást fog rendezni. A társulat Pajor Emilia állandó vendégszereplésével jövő szombaton, szept. 10-én kezd meg az előadások sorozatát.

— **(A városi leányiskolák),** értjük itt a polgári leányiskolát és a belvárosi elemi leányiskolát, melyek felé most leginkább fordul a közfigyelem, szintén nagy látogatottságnak örvendenek. A polgári leányiskolában miudameltt, hogy az apácza zárda is megnyitotta új iskoláját, nem hogy csökkent volna, hanem a tavalyihoz képest 18 czal emelkedett a beirtottak száma — eddig. Múltan pedig még a most folyó napokban is vesznek föl növendékeket, a szám még emelkedni fog. Eddig beirtak 187 növendéket; az I. oszt.-ba 61-et, a II.-ikba 61-et, a III.-ikba 35-öt, a IV.-ikba 30-at. A belvárosi leányiskola alsó osztályaiban már az első napokban elérték a törvényes maximumot, s mivel még mindig jelentkeznek a beirandók, Zavaros helyettes polgármester távirati uton kérte meg a közoktatásügyi minisztert, hogy legalább még 10 növendék föl vételét engedje meg.

— **(A kaposvári katonaság)** most a 32. (Mária Terézia, gy. ezred 4 zászlóaljából,

Jó fiúk volnának ezek különben, csak az a hibájuk, hogy borzasztóan tetszenek maguknak, sokat fecsegnek s a nadrágjáról itélik meg az embereket. Ezek közé számítom én az én jóbarátaimat, a Mukit meg Ödönt, de a többi is, kik képesek voltak engem lenézni — bár tudom, hogy szeretnek — mert piros szegfűvel mertem fölmenni a juristabálra.

Mikor hazudnak, még akkor sem ártnak senkinek; de rendületlenül kitanának a hazugság mellett, akár bókólnak, akár magukról beszélnek. Mindig más színben tüntetik föl magukat; tetteik eredeti motívumait csak kevesen ismerik.

Hja, mikor zöldre festik a fehér meg a piros szegfűt!

Még Molnár Mariska is, kinek pedig volt bátorsága velem táncolni, még az is ilyen zöld szegfű. Szentül meg vagyok győződve, hogy nem azért nem kosarazott ki, mintha megszánt volna, hanem azért, mert arra számít, hogy — elveszem.

Rorák Imre.

az 52. gy. ezred ott állomásozó zászlóaljából, a 4. ik tüzérezred második ütegeből, a 4. edik huszárezred egy századából áll. Szeptember 1-jén érkeznek oda a csapatok tartalékosai, mintegy 1820 főnyi legénység, s onnét 6. án indulnak el Pécs felé. Az ottani dandárgyakorlatokra Muszszil Rudolf vezérőrnagy, majd Pfeiffer altábornagy, s utóbb Lobkovitz hadtestparancsnok érkezett Kaposvárra, utóbbi még a szemle napján vissza utazott a fővárosba.

— **(Sétatéri zene.)** Holnap, azaz vasárnap, délután 1/2 órától kezdve a cs. és kir. 23. sz. gyalogezred zenekara a sétatéren sétazenét tart.

— **(A kolera elleni óvintézkedések)** sorát a rendőrkapitányság megtoldotta azzal a rendelettel, melylyel a vendéglősöknek szállodatulajdonosoknak és egyéb szállásadóknak szigorúan meghagyta, hogy a külföldről, de különösen a Németországból jövő, s itt megszálló idegeneket azonnak jelentsék be nála. A rendelet ellen vétőket a törvény értelmében érzékeny büntetés alá vetik.

— **(Ki volt Perczel főispán elődje?)** A „Fünfkirchner Zeitung“ szerint a most nyugalomba vonult Zuber József komárommegyei főispán. A valóság pedig az, hogy Perczel Miklós volt baranyamegyei főispánnak nem volt elődje, t. i. az alkotmány visszaállítása óta, amikor Perczel Miklós az első alkotmányosan kinevezett főispán volt Baranyavármegyében; tehát Zuber sem volt elődje. Hanem igenis főispán-társas volt Perczelnek, amennyiben ő akkor Pécs város főispánja volt úgy, hogy ugyanakkor Székesfehérvár városában is viselte a főispáni méltóságot. Zuber távozásakor egyesült a két méltóság (a megyei és városi főispánság) Perczel személyében.

— **(A Mecsek-egyesület)** a szerdán tartott választmányi ülésen elhatározta, hogy a siklósi csepkőbarlangot, mely most nehezen hozzáférhető, ha érdemes a költségre, meg fog nyitattatni. Kiküldte Rauch egyleti mérnököt és Matyasovszky urat, mint geológust, hogy vizsgálják meg a barlangot s aztán tegyenek előterjesztést. A titkár bejelentette e gyűlésen, hogy a budapesti turisták egyesületének több tagja e hó 24-én Pécsre szándékozik rándolni, hogy a vidéket megtekintse. A Mecsek-egyesület e kirándulókat vendégektől óhajtja fogadni s evégből bizottságot küldött ki, mely a turista-társak fogadtatását s megvendégelését rendezi. A választmányi ülés végül 51 új tagot vett föl az egylet kebelébe, s ezzel a Mecsek-egyesület tagjainak száma 561-re emelkedett.

— **(Főtisztai hivatal beszüntetése.)** Már rég jeleztük, hogy a pécsvárad somlyó-vásárhelyi kerületi főtisztai hivatalt október havában föl szlatják s helyébe 3 alapítványi uradalmi fölügyelőséget állítanak föl. Most a személyi intézkedésről értesítenek bennünket. Az egyik fölügyelőség tudvalevőleg Szegzárdon lesz s ennek élére Steinecker Ferenczet, a mostani tisztartót nevezték ki; a másik Pécsváradon Eötvös József br. számtartó vezetése alatt lesz, a harmadik pedig Sólóymvásárhelyen Venczel János tisztartó fölügyelősége alatt. A szegzárdi és dunaföldvári ispánságokat be fogják szüntetni.

— **(Ellenőrzési szemle.)** A helyben tartózkodó szabadságos, tartalékos és póttartalékos közös hadseregbeli katonákra, úgy honvédekre nézve az idej ellenőrzési szemle az alább jelzett napokon a következő sorrendben tartatik meg u. m. : f. évi október 10-én a belvárosban 11-én a szigeti és siklósi külvárosban 12-én a budai külvárosban 13. án a bányatelepen tartózkodó közös hadseregbeli szabadságosokkal, tartalékosokkal és póttartalékosokkal. A m. kir. honvédséghez és a cs. és kir. Landwehrhez tartozó szabadságos, és póttartalékos egyénekkal az ellenőrzési szemle f. é. október hó 3., 4., 5. és 6. napjain tartatik meg. Az utó-ellenőrzési szemle a közös hadseregnél pedig f. évi nov. hó 2-től 6-ig, a honvédségnél pedig f. évi nov. 8-án tartatik meg. A közös hadsereg állományához tartozók közül az ellenőrzési szemlére mindazok tartoznak megjelenni, kik a folyó évben tényleges szolgálatban nem állottak, kivéven az 1880. évben sorozottakat és az idej fegyvergyakorlat alul fölmentett tartósan szabadságotokat. A m. kir. honvédség

részéről fő vagy utószemle megjeleni tartoznak és pedig: Minden tartalékos, póttartalékos és tartósan szabadságolt honvéd, gyalog és huszár, továbbá az 1890. és 1891. év végével a közös hadseregtől áthelyezett 1890. és 1891. évfolyambeli tartalékosok, továbbá az összes póttartalékos, valamint a császári és királyi Landwehrhez tartozó legénység részt venni kötelek. A m. kir. honvédszemle megjeleni nem tartoznak, és pedig: Minden tartalékos, póttartalékos és tartósan szabadságolt gyalog és huszár, ki a folyó évben bármely okból az ezredhez szolgálatra beidézve volt, úgy fegyvergyakorlat alul fölmentetett. Végre azon legénység, amely 3 évig a csendőrségül szolgálatban állott. Az ellenőrzési szemle a közös hadsereg állományához tartozó szabadságos és tartalékosokkal az 52-dik cs. és kir. gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságának helyiségében (Alsó-malom-utca 8. sz. a.) mindenkor délelőtti 9 órákor; a honvédség állományához tartozókkal pedig a m. kir. 19. honvéd gyalogezred parancsnokságának légszeszgyár melletti ujlaktanyájában reggeli 8 és fél órákor veszi kezdetét; az utószemle pedig a m. kir. 19. honvéd kiegészítő parancsnokság helyiségében (Felső-malom-utca 16. sz. a.) a fentirt időben fog megtartani.

— **(Jubiláló hivatalnok.)** Réta y Sándor, jelenleg temesvári posta- és tavirdaigazgatósági tanácsos, ki évekkkel ezelőtt ugyane minőségben Pécsen működött s itt vonzó egyénisége által a közszeretetet vívta ki, — augusztus 20-án ünnepelte hivataloskodásának negyedszázados jubileumát. Ez alkalommal a temesvári igazgatósági tisztikar, élén az igazgatóval, gyengéd ovációkban részesítette közkedveltségű, derék hivatalnoktársát.

— **(Öngyilkosság.)** Egy öreg kőművest vittek be szerdán, múlt hó 31-én reggel halva a budai külvárosi temető halottas házába. Nem ismerte senki, mikor véletlenül egy pár berukolt tartalékos vetődött oda, kik közül egyik az öngyilkosban apjára, Schrott Fabianra ismert. Kedden reggel elindult hazulról, hogy munkát keressen, mert a régi gazdája elbocsátotta a legényeit, és fölment a Mecsekre a mogyorósi gödör fölött elterülő Nagy-Parrag dűlőre. Az úttól mintegy 6 méterre áll egy vén, magános tölgyfa, azon lógott, mikor szerdán reggel Szűcs Ferencz időőr megtalálta. A hatvankét éves öregot bizonyára a nagy nyomorúság kergette a halálba.

— **(Hymen.)** Mesterházy Sándor bicsérdi körjegyzelő jegyezte P a d e w i d t Ilonka kisasszonyt Bajáról.

— **(Tűz.)** Csütörtökre virradó éjjel, e hó 1-én a Tettye alatt elterülő Barátúr környékén tűz ütött ki. Egy óra után kezdett égni az első és 2 óráig már 3 ház pusztult el teljesen. A 40, 41 és 42. számú szalmafüdes házak estek a langok martalékaul. A tüzet a városi és a Zsolnay-telepi tűzoltók csakhamar lokalizálták és így megmentették a környéken levő többi szalmaviskót, melyek veszélyeztetve voltak. A kár körülbelül 1500 frtra rüg.

— **(A postaépület újjáalakítása.)** Szegény vénkisasszony! Fősti magat, új fogakat tétet be, turnürt köt a hátrányos oldalára, mindféle elképzelhető módon szépíti magát, hogy tessék; de csak ahogy sem kell senkinek. Azt újságolják, hogy a kereskedelmi miniszter már jóváhagyta azt a tervet, mely szerint a postaépületet újjá alakítják. Nem új, meglehetősen postaeépületről van szó, hanem a réginek új beosztásáról. Az újítás abban áll, hogy a levélposta fölkerül az emeletre, kiszorítván onnét a táviró- és utalvány-osztályt. Az imigyen kiszorított telegráthivatal kiszorítja a post. főnököt a lakásából — hová? Az utalványosztály leballag a földszintre. Tehát a miniszterileg jóváhagyott újítás az, hogy ami a földszinten volt, az fölkerül az emeletre, s viszont az emelet le a földszintre. És ehhez a magas minisztérium jóváhagyása volt szükséges. Valószínűleg küldötség megy föl a magas kereskedelmi minisztériumhoz, hogy megköszönje e magas kegyet, melylyel a város egész postaközlekedési viszonyait gyökeresen átalakító reformhoz készséggel s minden akadályt félrehárítva ily gyorsan beleegyezését adta.

— **(A mi szintársulatunkról.)** Somogyi Károly szinigazgató a szegedi téli saisons f. é. október hó 1-én fogja megkezdeni nagy ünnepségek közt. Somogyi társulata kiegészítését már befejezte és Horváth Paula drámai szende szerződését, mint azt a Pécsi Figyelő még a

múlt hó elején megírta, több szerződés is követte. Az újabban szerződött tagok névsora a következő: Horváth Paula drámai szende, Polgár Sándor operett buffó és komikus, Sárdi Károly drámai apaszínész; továbbá Csüggényi Vilma, Gáspár Mari, Csikyné, Kertészné segédszínésznők és kardalosnők és Serfőző György, Fekete Árpád, Hidasi Kálmán segédszínészek és kardalosok. A zenekart a szegedi házi ezred zenekara fogja szolgáltatni. A társaság f. hó 25-én tartja Kaposvárott utolsó előadását és 26-án Pécsen keresztül megy téli állomására, Szegedre.

— **(Halálozás.)** Kohn József hosszas szenvedés után életének 52 ik, boldog házasságának 28-ik évében augusztus 30-án elhunyt Mohácson.

— **(Katonai alapítványok.)** A cs. és k. hadügyminisztérium a következő katonai alapítványokra hirdet pályázatot: 1. A triesti hazafias segélyegyletnek 1859. évi alapítványára, évi 51 frt rokkant katonák és azok özvegyei vagy árvái részére. 2. Dr. Mandelsky Dömötör ezredorvos alapítványára, egyszeri 48 frt 20 kr. segély nyugalmazott katonarvosok részére. 3. Taubes-Lebnowarth lovag alapítványára, egyszeri 39 frt 90 kr. segély nyugalmazott katonarvosok, vagy azok özvegyei és árvái részére. 4. Croce del Finoni grófnő alapítványára évi 212 frt 80 kr. szegény, 18 éven aluli tisztí árvák részére. 5. Mörl János alezredes alapítványára, egyszeri 95 frt 15 kr. segély, szegény sorsu tisztí özvegyek részére. 6. Monser Ferencz alapítványa, egyszeri 20—50 frt segély katonarvosok árvái részére. A kérvények fölserelése, benyújtása stb. tárgyában fölvilágosítást nyújt a cs. és k. 52. sz. hadkiegészítő parancsnokság Pécsen.

— **(Régi pénzek a föld alatt.)** Hirics község temetőjében sírasas közben, két ásó járásnyira egy cserép korsót találtak az emberek. Négyen voltak a sírasók; három közülök babonás félelemből nem mert a korsóhoz nyúlni, míg a negyedik úgymond: „ha ördög van is benne, mégis megüzi,” ásójával a korsóhoz sujtott, melyből csakugyan ördögök gurultak ki ezüst tallérok alakjában. Volt pedig a bögrében 35 drb 16 és 17-ik százból maradt régi pénz. A sírasók menten testvériesen elosztották a lelt ezüst pénzen. Az, a ki a korsót szétörte, Vaiszlóra vitte a reá eső részt s ott beváltotta. Erről értesülvén a vaiszlói csendőrszervező, a már beváltott lázsiásokat elkobozta, mivelhogy a törvény szerint az ilyen leletet a megtaláló bejelenteni tartozik, s nem tarthatja meg magának. Aztán elvette Hiricsben a többi három osztokodótól is a régi pénzeket és átszolgáltatta az illetékes hatóságnak.

— **(A harkányi fürdőben)** augusztus 31-edikéig a fürdő vendégek száma 1705 személy, az átutazó vendégek száma 3400 személy volt.

— **(Lajos napja a vidéken.)** Vaiszlón is megünnepelték Lajos napját. Mint onnan írják: a polgári olvasókör rendezett néptünnepélyt augusztus 25-én este, mely minden tekintetben fényesen sikerült. A rendezőség a kör helyiségét és a vendéglő egyéb helyiségeit csinosan földsíztette, az udvart pedig csinos kertté varázsolta át. Az ünnepély a szózattal kezdődött, melyet a nagyszámú közönség áhitattal énekelte. Báthory István ref. lelkész szépen átmondolt, hazafiai hévtől duzzadó beszédet tartott. A nagyhatású beszéd után a Hymnust énekeltek a jelen voltak. Vacsora alatt több sikerült fölköszöntőt mondtak hazánk nagy fiára, azután pedig a fiatalság tanzra perdt. Vaiszlón évekenként megünneplik Lajos napját, de ily fényesen még nem sikerült, mint az idén.

Az állami italmérési jövedékre vonatkozó törvényhez kiadott pénzügy-miniszeri utasítás.

(Folytatás.)

Tüzetesen foglalkozik az utasítás a szeszadómentes fölhasználásnak eseteivel.

A bor- és söritaladó s a szeszitalmérési adónak községenkénti biztosítása nyílt helyeken az eddigi szabályok alapján megváltás útján, bérbeadás útján, ráutalás útján, vagy kincstári kezelés útján történik.

A biztosításnál általános elvül szolgál, hogy a bor- és söritaladó, a hus- és cukor-fogyasz-

tási adó és a szeszitalmérési adó lehetőleg együttesen, egy kézben biztosíttassék.

Az említett adóknak együttes biztosításától reudszerint csak akkor lehet eltérni; ha az egyes adók részben az illető adóköteles felek, jelesen a husra nézve mészárosok és hentesek, a cukorra nézve a cukor, cukorka stb. eladásával és előállításával foglalkozó felek (1881: IV. t.-cz. 3. §-a 1—3. pontjai), a borra, sörre és szeszre nézve a kimérők és kismértékben elarusítók, részben pedig a község által váltattak meg. Abban az esetben azonban, ha a szeszitalmérési adónak a bor- és söritaladóval s a hus- és cukorfogyasztási adóval való együttes biztosítása sem megváltás, sem bérbeadás útján nem sikerül: a bor-italadó a söritaladóval és a szeszitalmérési adóval együttesen, a hus- és cukorfogyasztási adó ellenben azoktól elkülönítve, de szintén együttesen biztosítható.

Kivételesen, főleg ha az ajánlatot oly fél teszi, a ki úgy az italadókra, mint a husfogyasztási adóra nézve adóköteles félnek tekintendő, a husfogyasztási adó az italadókkal és a szeszitalmérési adóval összekapcsolható, mely esetben csak a cukorfogyasztási adó lesz külön biztosítandó; ha pedig a szeszitalmérési adónak önálló biztosítása a kincstár érdekében kívánatosnak és eredményesnek mutatkozik, ez az adónem a többi négytől elkülönítve is biztosítható.

Addig, míg minden adóra nézve szerződés kötve nincs, vagy a biztosítatlanul maradt adóra nézve ráutalás elhatározva nem lett, az egyes adónemekre nézve kötött szerződések jóváhagyása függőben tartandó.

Szigoru szabályt képez továbbá az, hogy a szeszitalmérési adó biztosításánál is első sorban az adószedési jog érvényesítése kísérleendő meg s csak végső esetben lehet a kizárólagos italmérési jogosultságra áttérni.

A községenkénti biztosításnál az egyezkedési tárgyalás első sorban a községgel indítandó meg.

Ha a község nem valamennyi adóra, hanem azok közül csak egyikre vagy másikra tesz ajánlatot, a többi adók megváltása iránt az illető adóköteles felekkel kísérleendő meg az egység létrehozatala; mely célból a tárgyalásra az adóköteles felek is mindig meghívandók. Ezekkel, és pedig minden adótárgyra nézve az illető adóköteles felekkel azonban az egység csak úgy köthető meg, ha akar az adókötelesek részéről, akár részben ezek, részben a község részéről az összes adótárgyak megváltatnak. Ha ez nem sikerül, az összes adónemek együttes bérbeadása árverés útján kísérleendő meg, s ha ez sem sikerül, a ráutalás alkalmazandó. Egyes adónemeknek az adóköteles felek által törtéendő megváltása esetében a pénzügyigazgatóság jogosítva van a megváltási szerződésre lépett felektől 1—3 havi atalánynak megfelelő összegű biztosítékot követelni. Különösen helye van a biztosíték követelésének akkor, ha a szerződés csak egy féllel kötött, vagy ha az esedékes részletek pontatlanul fizettetnek, vagy végül, ha az adóköteles felek vagyoni állásából teljes fizetési képességre következtetni nem lehet.

Mindazokban az esetekben, midőn a szeszitalmérési adónak a bor- és söritaladóval és a hus- és cukor-fogyasztási adóval együttesen való biztosítása céljából megejtendő egyezkedési tárgyaláson a község a fogyasztási és italadó megváltására elfogadható ajánlatot tesz, de az italmérési adó beszerzési jogának megváltására nem tesz ajánlatot, vagy ajánlata a kipuhalt adatok alapján követelt adóösszeget el nem éri: a község küldöttei az egyezkedési tárgyalást vezető pénzügyi tisztviselő által kifejezetten fölhevandók arra nézve határozottan nyilatkoznai, vajon a község a kizárólagos szeszitalmérési jogosultságnak alkalmazását kívánja-e? Ha a küldöttek oda nyilatkoznak, hogy kívánja és a község nevében tett ebbeli ajánlatuk megfelelő, a községgel a fogyasztási és italadók iránt a megváltási; a kizárólagos szeszitalmérési jogosultságnak hasznóbevétele iránt pedig a bérleti szerződés megkötendő, de elvül szolgál, hogy ez csak akkor történhetik meg, ha a község a fogyasztási és italadókat is, tehát az összes adókat átvállalja és a község a kizárólagos jogosultságot a községi háztartás rendezési céljából kéri.

(Folytatása köv.)

3297. sz.
k. i. 1892.

Arverés hirdetése.

A siklósi járás főszolgabírája közhírré teszi, mikép tekintetes Baranyavármegye tulajdonához tartozó, a siklósi kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság területén Vaiszló községben levő és a vaiszlói 203. sz. tjkvben 161 hrsz. alatt felvett

162. sorszámú ház, udvartér és kertnek

eladását a vármegye közönsége 1. évi 274./kgy. szám alatt kelt és a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium f. é. 27062. számú magas rendeletével jóváhagyott határozatában elrendelvén, fent leirt ingatlan 4000 frt. beesár, mint kikiáltási árral 1892. évi szeptember hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Vaiszlóban a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, de csakis a becsáron felül, elfog adatni.

Kik árverezni akarnak, tartoznak az ingatlan becsárának 10,0%-át azaz 400 forintot készpénzben vagy jogérvényesen kijelölt óvadékképes értékpapirban alulírott, mint kiküldött kezéhez letenni. Az árverés részletes feltételei Pécssett a vármegye székházában, minden járás székhelyén a járási hivatalban és a siklósi járás összes jegyzői irodáiban megtekinthetők.

Kelt Siklóson, 1892. évi augusztus hó 26-án.

Benyovszky Manó
főszolgabíró.

Barák-vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására adni, hogy Pécssett, a magy. kir. államvasut indóházának átellenében ujonnan felállított

BARÁK-VENDÉGLŐT

átvettem és ott, az egész katonai hadgyakorlatok ideje alatt, jó, izletes és olcsó ételek, valamint hamisítatlan kitűnő italok a legpontosabb és legelőzékenyebb figyelem mellett szolgáltatnak ki.

Naponta zenekari előadás.

Magamat a n. é. közönségnek szives pártfogásába ajánlva, maradok Pécssett, 1892. augusztus 27-én

mély tisztelettel

Kron Mihály, vendéglős.

Első pécsi gőz-kenyérsütőgyár megnyitása.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, miszerint Pécssett, siklósi-utca 44 sz. alatt

gőzkenyérsütő-gyárunkat

megnyitottuk és azt a kor igényeinek megfelelőleg a szükséges gépezetekkel berendeztük, úgy hogy az tisztaság és minőség tekintetében teljesen kifogástalan. Különösen figyelmeztetünk *kitűnő rozskenyérünkre.*

Vállalatunk szives pártolását kérve, maradunk

mély tisztelettel

I. pécsi gőz-kenyérgyár
Schlesinger és Propper.

Ugganott 4 tanoncz felvétetik.

Ház eladás.

Pécssett, siklósi-utca 28. sz.

ház

jutányos áron eladó. Bővebbet a háztulajdonosnál siklósi-utca 9. szám.

8547. sz.
tkv. 1892.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Czving Jánosné szül. Marossi Erzsébet végrehajtónak Zabokovszky József és neje Trompos Mária végrehajtást szenvedők elleni 2 frt 10 kr. tőkekövetelés és járu-lekai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén lévő Szőke községben fekvő a szőkei 83. sz. tjkvben felvett I. 158/1. hsz. 33. sz. ház, 159. sz. kert + 693., 695. sz. fekvőségre az árverést 352 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi október hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Szőke községben a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, vagyis 35 frt 20 krt készpénzben vagy az 1881: 60. t. cz. 42. §-ban jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi novemb. hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint tjkvi hatóság 1892. évi május hó 24 én.

Lukrits István,
kir. törvényszéki bíró

A ki **olcsón** akar venni

Iskolakönyveket

az forduljon **MÜLLER A. antiquarushoz** Budapest, Kecskeu-utca 8. sz. (fióküzlet: Kálvintér 3. sz.), ott az egész ország összes tanintézeteiben használatban levő iskolai tan- és segédkönyvek használt, de jó állapotban leszállított áron kaphatók. Iskolakönyvek be is cseréltetnek.

1692 sz.
p. 1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közzé teszi, hogy a szentlőrinczi kir. járásbírótság 1892. évi 1085 számú végzése folytán Pecz György bükkösi lakos javára Marosy Ignác helesfai lakosnál 221 frt 98 krajczár és jár. kielégítésére f. é. május hó 18-án bíróságilag lefoglalt és 365 frtra becsült telen, üszök, épületfa, kádák és borfajtából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén Helesfán leendő eszközlésére f. é. szeptember hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen az árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-sa szerint a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szent Lőrinczen, 1892. évi aug. hó 7. napján.

Könczey
kir. bir. végrehajtó.

Ház eladás.

Pécssett, József-utca 37. számú ház szabad kézből eladó.

Értekezhetni az ott lakó tulajdonosnál.

Pósta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet

Pécsett, Ferencziek-utca 6. sz. (Kis-tér, Bilitz-féle házban) és Perczel- (Ó-posta) utca 22, szám saját házában lévő raktárral.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek teljes tisztelettel tudomására adni, hogy temetkezési intézetünket Perczel-utca 22. sz. raktárnak fentartásával, **Ferencziek-utca 6. sz. Bilitz-féle házba** helyeztük át és ezen fő üzlethelyiséget a Perczel-utczával Telephon-nal összekapcsoltuk és így raktárunkat tetemesen szaporítva és kibővítve — képesek vagyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak a leggyorsabban, hanem egyuttal legpontosabban megfelelni.

Temetéseknek legpontosabb valamint legolcsóbb rendezését ékes üveg- avagy díszes más rangu halottas kocsikban elvállaljuk úgy helyben valamint a szomszédos megyék bármely városában avagy községben — elvállalunk egyuttal **hulla-szállítást** légmentes zárt érczkoporsókban a bel- és külföld minden irányában. Raktárunkon található: **fa- és érczkoporsók, szemfedők, halottas öltözék, sirkoszorúk, gyertyák, fátyolok, egyáltalán a temetkezésekhez szükséges legdíszesebb és legolcsóbb bármi néven nevezendő kellékek** dús választéka.

Törekvésünk oda irányuland, hogy a 20 évi fenállásunk — tehát tényleg az első pécsi temetkezési intézet szorgos törekvésével szerzett jó hírnevet minden tolatodás nélkül — szorgos, pontos szolgálat valamint való és (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, úgy ezentúl is fentartva, a n. é. közönség becses bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tévedések kikerülése végett kijelentjük, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvétele és rendezésével

Kindl Alajos urat

biztuk meg.

Maradunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
özv. Hoffman Károlyné, özv. Edhoffer Ferenczné.

Pósta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

4263. sz.

tkvi 1892.

Árverési hirdetmény.

A sásdi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pécs sz. kir. város árvtára végrehajtatónak Fekete Istvánné végrehajtást szenvedő elleni 152 frt 83 kr. tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a sásdi kir. járásbíróóság) területén levő Magyar-Egereg határában fekvő, a m. egregyi 190. sz. tjkvben foglalt 1339. hszsz. szőlő és préházra 818 frt, az 541. sz. tjkvben foglalt 1314. hszsz. szőlőre 652 frt, az 542. sz. tjkvben foglalt 1319. hszsz. szőlőre 376 frt, az 543. sz. tjkvben foglalt 1317. hszsz. szőlőre 188 frt és az 544. sz. tjkvben foglalt 1318. hszsz. szőlőre az árverést 14 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi szeptember hó 15. napján d. e. 10 órakor Magyar-Egeregben a községi házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 81 frt 80 krt, 61 frt 20 krt, 37 frt 60 krt, 18 frt 80 krt és 1 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sásdon, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1892. évi június hó 15. napján.

Varga Jenő,
kir. albiró.

Angol kerékpár- és varrógép-raktár.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Pécsett, **Ferencziek-utca 37. sz. (Stirling-féle ház)** mint **Gericke Alfréd** bécsi cég képviselője

a legkitünőbb minőségű és valódi
angol kerékpárok és varrógépekből

nagyválasztéku raktárt állítottam és azokat a legjutányosabb gyári áron árusítom.

Ajánlom magamat egyuttal mint szakmechanikus **házi és szobatelegráfok, villámhárítók** és hasonló munkák végzésére.

Kerékpár- és varrógépjavításokat a legelőnyösebb és jutányos áron eszközölök.

Oktatást a kerékpározásban csekély díj mellett elvállalok.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

Üzletemet a n. t. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradok mély tisztelettel

Fichtl Károly,

gépész és mechanikus.

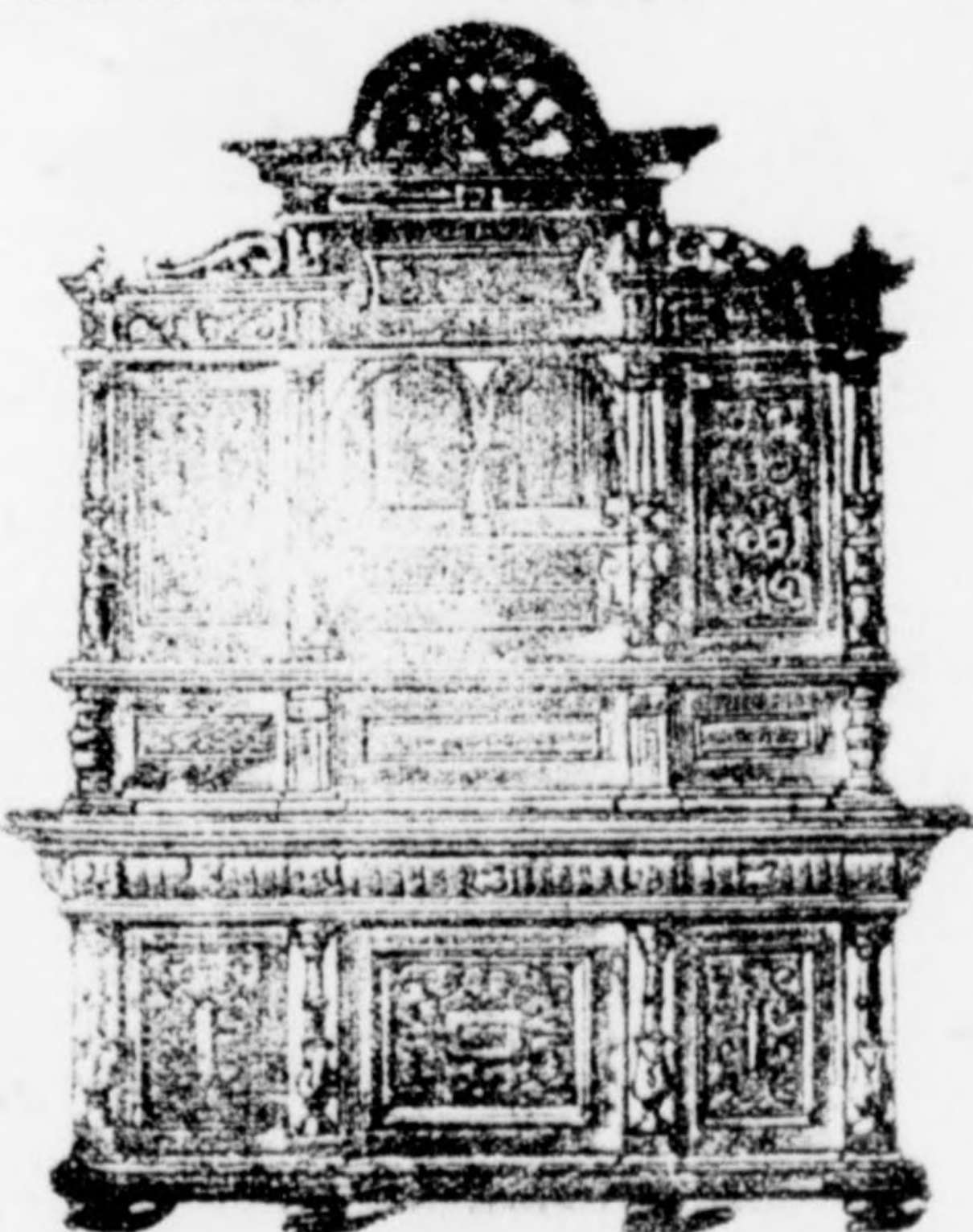
LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapir

kapható Ait és Böhm kereskedésében Pécsen.

Nevelő kerestetik,

ki a magyar, német és francia nyelvben úgy a zongorázásban oktatást adni képes. Levélbeni ajánlatok Schuller Guidon kerületi erdész urhoz D. Miholjacra, intézendők.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó czikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Árverési hirdetemény.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dillmann Czeccilia végrehajtónak Gebhardt Ferencz ügyis mint Gebhardt Károly gyámja végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő, Pécsen fekvő a pécsi 848. sz. tjkben felvett 1326 hszsz. 322. sz. házra 1500 frt becsárban az árverést mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1892. évi október hó 10-ik napján d. e. 10 órakor a pécsi kir. törvényszék árverési szobájában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 150 frtot készpénzben, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekönyvi hatóság 1892. évi június 30-ik napján.

Lukrits István,
kir. törvszéki bíró.

Lengyel József DALCSARNOKA

a Hattyu-vendéglő nyári helyiségében.

Ma és minden nap nagy daltársulati előadás ujonan szerződött tagok fölléptével. A társulat 12 tagból áll, 5 férfi, 7 nő. Legközelebb: ALEXANDOR PANOPTIKUMA, hasbeszélő mimikum. Viaszfigurák eletnagyságban. HOFFMANN RÓZSIKA világhírű keringő-dalművész a bécsi Ronacher-féle orpheumból.

Szabad bemenet. — Kezdeté 8 órakor, vége 12 órakor.

Kegyes pártfogásért esd tisztelettel

Lengyel József igazgató.

Árverési hirdetemény.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy pécsmegyei alaptörvényi hivatal végrehajtónak Furján Miklós és neje Rebek Ilona végrehajtást szenvedett elleni 600 frt. tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. tvszék területén levő Pécs szab. kir. város határában fekvő a pécsi 2124. sz. tjkben felvett 3257. hsz. 510. sorsz. házra udvartér és 3258. hsz. számú kertre az árverést 1432 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi szeptember hó 21. napján d. e. 10 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 143 frt. 20 krt. készpénzben, avagy az 1881: 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

A pécsi kir. tvszék mint tkönyvi hatóság. 1892. évi június hó 2. napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvszéki bíró.

Az elektrotechnika legújabb vívmánya,

WALLA FERENCZ órás

saját találmányu, kettős szerkezetű, önműködő fölhúzó

villamos órái,

melyek minden előkészület nélkül bármily helyen felfüggeszthetők és más órák fölött azon előnnyel bírnak — a fölhúzás teljesen elesvén — hogy folyton egyenletes járásnak, miáltal az időjelzés mindig pontos. A villam-telep 2 elemből áll, mely a szekrény belsejébe helyeztetik el és töltése 2 $\frac{1}{2}$ évre elengedő; az újabb töltés 2 $\frac{1}{2}$ évi időtartamra csak 40 krba kerül.

Ily órák bármily nagyságban és bármily szekrényben vagy keretben készíthetők. Jelenleg 3 féle mintában vannak készleiben és pedig; termék, kávéházak, szállodák, stb. részére faragott renaissance díszes szekrényekben. Pályaudvarok, gyárak, iskolák, vendéglők stb. részére csinos gömbölyű keretekben. Árak: 30 frtól — 50 frtig.

Hogy ezen órák a legjobbaknak bizonyultak és a közönség teljes elismerését már is kiérdemelték, több előkelő egyén által irt elismerő bizonyítványokkal igazolhatom. Teljes tisztelettel

Walla Ferencz órás

Legjobb hirben álló javítási műhely.

Pécsen (budai) fő-utca 4. sz.

Versenytárgyalási hirdetemény.

A baranyavármegyei államépítészeti hivatal kirendeltség területén levő pécsvarasdi és budapest-eszéki állami közutakon 1893., 1894., 1895., 1896., 1897. és 1898. években eszközendő

kavics-szállítás biztosítása

végett a folyó 1892-ik évi szeptember hó 26-án a kereskedelemügyi m. királyi miniszterium és a fentnevezett államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás tartatik

Felhivatnak ennél fogva a vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium segédhivatalainak igazgatójához, vagy a fentemlített államépítészeti hivatalhoz címelve, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok öt pecséttel zárt borítékán a címzésen felül világosan kiírandó az államépítészeti hivatal és azon állami közút neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi minis'er úr Ó Nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivatalnál kitett kőmintától eltérő kőanyagot kívánna szállítani, — ennek, saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni, s egyúttal a felosztási kimutatás 7. rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árak a kereskedelemügyi minister Ó Nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivatalnál kitett mintával azonos vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók, s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított nyolcz hétig kötelezettségben marad.

Az államépítészeti hivatal területén átvonuló minden egyes állami közúti vonalra külön ajánlat nyújtandó be.

Az állami közutaknak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelte felosztási kimutatás, szabályszerű bélyeggel látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitennie.

Készpénz vagy értékpapir az ajánlathoz nem mellékelendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt kereskedelemügyi minister úr Ó Nagyméltósága elfogadja.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és kőminták az államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthetők,

Kelt Pécsen 1892. augusztus 30.

Kovácsfi Kálmán

kir. főmérnök.